
ASiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru CYDBWYLLGOR ARBENNIG 29-01-15

**Cynhaliwyd am 1.30pm, dydd Iau, 29 Ionawr 2015
Yn Swyddfa ACGCC, Cae Penarlâg, Dolgellau**

Yn bresennol - Y Cynghorydd Gareth Roberts (Gwynedd) (Cadeirydd),

Y Cynghorwyr Bob Dutton (Wrecsam), David Bithell (Wrecsam), Wynne Jones (Powys)

Hefyd yn bresennol – Dilwyn Williams (Prif Weithredwr, Gwynedd), Steve Jones (Pennaeth Gwasanaeth, Sir y Fflint), Paul Arnold (Pennaeth Gwasanaeth, Ceredigion), Nigel Brinn, Pennaeth Prifffyrdd, Trafnidiaeth ac Ailgylchu (Powys), Darren Williams (Pennaeth Gwasanaeth, Wrecsam), Dave Cooil (Pennaeth Asiantaeth, ACGCC), Ian Hughes (Rheolwr Busnes ac Ansawdd, ACGCC), Lynda Humphreys (Gweinyddwr, ACGCC),

Ymddiheuriadau: - Geraint Edwards (Pennaeth Gwasanaeth, Conwy), Cynghorwyr John Wyn Jones (Gwynedd), Mike Priestley (Conwy), John Powell (Powys), Bernie Attridge (Sir y Fflint), Neil Rogers (Wrecsam), Paul Griffiths (Powys), Steve Parker (Pennaeth Gwasanaeth, Sir Ddinbych), y Cynghorydd Alun Williams (Ceredigion) (Is-Gadeirydd), y Cynghorwyr David Smith (Sir Ddinbych), Richard Dew (Ynys Môn), Gwyn Morris Jones (Pennaeth Gwasanaeth, Gwynedd), Huw Morgan (Cyfarwyddwr Strategol, Ceredigion), Dewi Williams (Pennaeth Gwasanaeth, Ynys Môn)

1. Adolygiad Llywodraeth Cymru (LIC) / Diweddariad ar Ddatganiad y Gweinidog

Dosbarthwyd papurau cefndir ACGCC cyn y cyfarfod:

- i. *Datganiad gan y Gweinidog dros yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth 11 Tachwedd 2014*
- ii. *Adolygu trefniadau cefnffyrdd Cymru (llythyr dyddiedig 22/12/14)*
- iii. *Fframwaith ar gyfer sesiwn Dialog ar arbedion effeithlonrwydd (llythyr dyddiedig 9/1/15)*
- iv. *Papur 1 Adolygiad yr Asiantaeth, gofynion newid LIC*
- v. *Papur 2 Cyfraddau Ymgynghoriaeth PA – Crynodeb o'r adolygiad Meincnodi*

Cafwyd diweddariad gan Dave Cooil, Pennaeth yr Asiantaeth, yn rhoi gwybod i aelodau'r Cydbwyllgor am ofynion newidiadau LIC ac i sefydlu rhaglen i'w rhoi ar waith, ynghyd ag adolygiad meincnodi ACGCC o'r cyfraddau codi tâl ymgynghori, a'r camau angenrheidiol i ymateb i argymhellion archwiliad LIC.

Cadarnhaodd Pennaeth yr Asiantaeth y trafodwyd y ddau bapur a'r cynigion i leihau costau gyda phob Pennaeth Gwasanaeth ar 21/1/15. Ar ôl cael cytundeb i'r cynigion hynny gan aelodau'r Cydbwyllgor ar 29/1/15 y bwriad oedd eu cyflwyno i LIC fel rhan o'r broses ddiolog ffurfiol a ddisgrifiwyd ym mhapur cefndir Rhif iii) uchod. Cynhelir y sesiwn cyntaf ar 4/2/15. Bydd DRC yn diweddarau'r holl Awdurdodau Partner am ganlyniad y sesiyn(au) dialog.

- i. *Papur 1 Adolygiad yr Asiantaeth, gofynion newid LIC*

Cyflwynodd DRC y papur cyntaf, a chodwyd cwestiynau gan yr Aelodau.

Gofynnodd y Cyng. Bob Dutton a oedd yr Asiantaeth yn gallu gweithredu ar y cynigion, ac a oedd angen cefnogaeth gan ymgynghorydd allanol. Adroddodd DRC fod yr Asiantaeth yn defnyddio'i staff ei hun ar hyn o bryd er mwyn cwrdd â'r amserlen dynn iawn ar gyfer cyflwyno cynigion, wrth baratoi achosion busnes a'r holl ddogfennau cefnogol i Archwilwyr LIC. Roedd y swyddi'n cael eu hôl-lenwi dros dro gydag arian a gymeradwywyd gan LIC er mwyn sicrhau bod y gwaith dydd-i-ddydd yn cael ei gynnal.

Adroddodd DRC y byddai angen cefnogaeth gyda'r wybodaeth am gostau gan yr AP yn yr ymarfer meincnodi, a chadarnhaodd y byddai'r ffigurau'n cael eu diweddarau pan fyddai'r Asiantaeth wedi cwblhau'r ymarfer meincnodi.

Codwyd mater proffil yr arbedion costau gan y Cyng. Wynne Jones. Esboniodd DRC na fyddai mwyafrif yr arbedion yn cael eu gweithredu tan 2016, gan ddisgwyl am benderfyniad y Gweinidog ym mis Gorffennaf, ond y byddai unrhyw arbedion y gellid eu cyflawni cyn hynny yn cael eu rhoi ar waith ac yn cael eu cydnabod gan LIC.

Codwyd mater mewnnoli/gwasanaethau mewnlol gan y Cyng. Bithell, a adnabuwyd fel maes lle gallai'r AP ymgymryd â mwy o waith gyda staff mewnlol a gyflogwyd yn uniongyrchol, yn seiliedig ar ddull cydweithio a fyddai'n fuddiol i'r Asiantaeth a'r AP, gyda'r gobaith y byddai'n bodloni LIC.

Roedd DRC yn gefnogol iawn o'r dull hwn a chytunodd ei bod yn galonogol, gan gadw'r gwaith o fewn ein hadnoddau sector cyhoeddus cyn belled â phosib, ac y byddai hyn yn gwella gallu a chapasiti unedau gwaith yr AP.

Ail-atgodd Dilwyn Williams bwysigrwydd dilyn model ar y cyd a fyddai o fudd i'r Ffyrdd Sirol a'r Cefnffyrdd. Roedd yn bwysig bod y cynigion sy'n cael eu gwneud ym Mhapur DRC yn bwriadu lleihau costau er mwyn amddiffyn y darlun ehangach ac o'r hyn a ddisgwylir ganddynt a'r effaith ariannol a allai godi oes penderfynwyd y Gweinidog ar ateb y sector preifat, a goblygiadau sylweddol ar incwm AP ac y gallai fod goblygiadau sylweddol a'r staff. Cadarnhaodd DRC mai tua £21m oedd y trosiant cyfredol ar draws gweithgareddau'r Canllaw Cynnal a Chadw Cefnffyrdd (TRMM). Gofynnodd DOW a fyddai modd dosbarthu Papur ychwanegol ar y gostyngiadau cost ddangosol i'r AP unigol, er mwyn amlygu'r effaith ariannol ac i gynorthwyo â chynllunio'r gyllideb ar gyfer y dyfodol.

Trafodwyd y crynodeb o'r mesurau arfaethedig i leihau costau. Cyfeiriwyd at y £1.87m o arbedion effeithlonrwydd arfaethedig ar weithgareddau TRMM yn seiliedig ar asesiad cychwynol. Esboniodd DRC y byddai'r adroddiad yn cael ei addasu ac yn amodol ar gymeradwyaeth y pwyllgor, byddai'r cynigion yn cael eu cyflwyno yn y sesiwn dialog cyntaf gyda LIC ar 4/2/15 i'w craffu a'u herio gan banel asesu LIC. Nodwyd ei bod yn ansicr a fyddai LIC yn derbyn y cynigion ai peidio.

Adroddodd DRC bod LIC yn disgwyl 20% o arbedion costau, gydag arbedion o rhwng £3m a £4m. Bydd arbedion costau yn ychwanegol i'r rhai a nodwyd yn yr adroddiad cyfresol yn cael eu harchwilio gan ACGCC, fydd yn cynnwys datblygu system cynnal a chadw'n seiliedig ar wybodaeth, gan ystyried newidiadau megis symud tuag at ail gylch o lanhau gyliau wedi'i dargedu yn hytrach na dull 'blanced'.

Yr incwm o'r Atodlen Gyfraddau (SOR) – cododd SJ (Sir y Fflint) fater ynghylch herio a manylion y Cyfraddau SOR. Gofynnwyd a oedd y rhain wedi'u herio yn y gorffennol. Esboniodd DRC fod hyn wedi'i wneud mewn ymarferion meincnodi blaenorol, ond bod lefel y wybodaeth yn y cyfraddau uned wedi gwneud hyn yn anodd iawn. Dyma'r flwyddyn gyntaf y defnyddiwyd dull llyfr agored ac mae lefel y wybodaeth sydd ar gael bellach wedi gwella gallu ACGCC i feincnodi'r costau yn gywir, i nodi a chyfiawnhau'n glir pam fod costau'n amrywio am resymau dilys e.e. gweithio yn ystod y nos.

ii. Papur 2 Cyfraddau Ymgynghoriaeth yr AP – Crynodeb o'r adolygiad Meincnodi

Cyflwynodd DRC yr ail bapur, a gofynnodd yr Aelodau gwestiynau.

Esboniodd DRC fod archwiliad LIC ym mis Rhagfyr 2013 wedi nodi nad oedd gwaith a ddyfarnwyd ar sail hawl, neu sail codi-am-amser yn cynrychioli gwerth am arian. Mae ACGCC wedi bod yn datblygu newidiadau i'w fodel comisiynu ymgynghoriaeth er mwyn mynd i'r afael â chanfyddiadau'r adroddiad archwilio.

Esboniodd DRC fod ACGCC wedi cynnal ymarferiad meincnodi rhwng ei ymgynghoriaethau mewnol AP a'i Ymgynghorwyr Fframwaith sector preifat wrth adnewyddu ei gytundeb Fframwaith Ymgynghoriaeth. Ailadroddwyd yr ymarfer ar ôl dyfarnu ei Gytundeb Fframwaith presennol ym mis Tachwedd 2014. Mae ymgynghorwyr AP wedi olrhain y cyfraddau codi tâl am staff yn dilyn yr ymarferion meincnodi blaenorol. Bellach mae angen addasiad pellach i'r lluoswr cyflog o 2.1 i 1.9 er mwyn cynnal cydraddoldeb gyda chyfraddau codi tâl y Fframwaith. Mae LIC wedi cydnabod nad oedd defnyddio cyfraddau codi tâl cyfatebol yn sicrhau gwerth am arian gan fod cyfraddau cynhyrchiant hefyd yn rhan allweddol o gost comisiynau'r ymgynghoriaeth.

Esboniodd DRC sail y model comisiynu newydd - ar gyfer gwaith o werth isel gyda ffioedd gwerth hyd at £50k, byddai dau ymgynghorydd a ffafir yn cael eu defnyddio, ac un o'r ymgynghorwyr mewnol wedi'u caffael drwy gyfrwng Ymgynghoriaeth Awdurdodau Partner Cymru (WPAC). Byddai unrhyw waith dros ben na allai WPAC ei gyflawni yn cael ei ddyfarnu i'r ymgynghorydd a ffafir drwy'r Fframwaith. Er mwyn sicrhau bod y ddau ymgynghorydd a ffafir yn darparu gwerth am arian cyfatebol, byddai 10% o'r llwyth gwaith yn destun profion marchnad. Byddai'r dull hwn yn sicrhau bod y gorbenion wrth gomisiynu gwaith o werth isel yn cael eu cadw mor isel â phosib, gan sicrhau gwerth am arian. Ar gyfer gwaith o werth uwch gyda ffioedd dros £50k byddai'r holl gomisiynau yn cael profion marchnad rhwng WPAC ac Ymgynghorwyr y Fframwaith.

Ystyrir bod hyn yn darparu model cadarn iawn i ddangos gwerth am arian i LIC gan sicrhau fod cymaint o waith â phosib yn cael ei gadw ar hawl i ymgynghoriaethau'r AP, cyn belled â'u bod yn gweithredu ar raddfeydd y farchnad. Byddai hwn yn fodel cynaliadwy.

Ar hyn o bryd, caiff yr holl gomisiynau eu cyhoeddi gan Fwrdd APAC ar y cyd, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o Bowys, Sir Ddinbych, Conwy, Gwynedd a Cheredigion.

Gofynnodd y Cyng. Bob Dutton a fu unrhyw gysylltiad uniongyrchol rhwng yr Asiantaeth a'r Gweinidog dros Lywodraeth Leol. Ymatebodd DRC gan esbonio bod ACGCC yng nghylch gorchwyl y Gweinidog dros yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth ac felly nad oedd unrhyw gyswllt uniongyrchol gyda'r Gweinidog dros Lywodraeth Leol.

Gofynnodd y Cyng. Wynne Jones faint o arbedion fyddai'n deillio o Lot 1 a Lot 2. Esboniodd DRC y gallai'r arbedion ddeillio o gyfuniad o leihad yn y lluoswr cyflogau a mabwysiadu model ffi benodol gyda phroffion marchnad. Disgwylir i hyn fod oddeutu £740k. Esboniwyd hefyd bod mwyafrif y prosiectau a gyflawnwyd gan ymgynghorwyr mewnol yn is na'r lefel ffioedd o £50k.

Datganodd Nigel Brinn fod yn rhaid i ni sicrhau bod y Ffi Benodol yn gywir o'r cychwyn. Cytunodd DRC a chadarnhaodd y byddai rhaglen ag adnoddau yn cael ei defnyddio i bennu'r ffioedd penodol, ac y byddai'r holl risgiau, ac eithrio cynhyrchiant, yn gorwedd gydag ACGCC. Petai risgiau prosiect yn codi, byddai ffioedd ychwanegol yn cael eu sefydlu drwy gyfrwng prosesau rheoli newid NEC.

Gofynnodd DRC a fyddai modd ail ystyried y cyfleoedd cydweithredol a nodwyd yn adroddiad Weir. Cytunwyd y dylai ACGCC drefnu cyfarfod rhwng AP y Gogledd-ddwyrain i edrych eto ar y cyfleoedd i gydweithio. Gwnaeth Nigel Brinn gais iddo gael ei hysbysu am unrhyw gyfleoedd i gydweithio.

Pwysleisiodd DOW pa mor bwysig ydoedd i'r holl AP sefyll gyda'i gilydd gan fod hon yn fenter gydweithredol o 7 awdurdod. Gan nad oedd y cyfarfod yn cworwm ni allai unrhyw benderfyniad ffurfiol cael eu gwneud, ond yr oedd yn amlwg o'r farn y rhai sy'n bresennol bod y camau gweithredu arfaethedig yn angenrheidiol er mwyn diogelu buddiannau pob awdurdod. Cytunwyd y byddai'r cofnodion yn cael eu cylchredeg i bawb oedd yn bresennol ac i'r rhai oedd yn absennol o'r cyfarfod, am sylwadau/cytundeb.

Ar ran y Cydbwyllgor, diolchodd y Cynghorydd Gareth Roberts i'r swyddogion am eu gwybodaeth a'u cyngor yn ystod y cyfarfod.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.40pm a daeth i ben am 2.45pm.
